

Notat om hjælp til flytteudgifter efter aktivlovens § 85, stk. 1 og 2.

Til brug for behandling af temasager uge 23 2021.

Indhold

I. Indledning	2
II. Lovgrundlag	2
Lov om aktiv socialpolitik	2
Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven)	2
Forvaltningslov (Forvaltningsloven)	5
III. Generelt	5
Vejledning om hjælp i særlige tilfælde og hjælp til efterlevende efter kapitel 10 og 10 a i lov om aktiv socialpolitik	6
Vejledning om lov om aktiv socialpolitik	11
IV. Betingelser for ret til hjælp	11
Hvad forstås ved begrebet flytteudgifter?	11
Hvorfor både § 85, stk. 1 og stk. 2?	12
Hvad er betingelserne for hjælp efter § 85, stk. 1?	12
Forbedring af boligforhold	13
”Passende bolig”	13
Flytningen skal være en rimelig disposition	14
Økonomisk trang	14
Hvad er betingelserne for hjælp efter aktivlovens § 85, stk. 2?	14
Rimeligt begrundet enkeltudgift	15
Øvrige betingelser	15
Udgifter påtaget før ansøgning	15
Kommunens vejledningsforpligtelse	16
V. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser	16
VI. De konkrete mødesager	18
Generelt	18
Konkrete sager	18

I. Indledning

Temaet for mødet er hjælp til flytteudgifter efter lov om aktiv socialpolitik §§ 85, stk. 1 og 2.

II. Lovgrundlag

Lov om aktiv socialpolitik

§ 81. Kommunen kan yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse. Hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning kan alene ydes efter § 85

§ 85. Kommunen kan yde hjælp til en flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske formåen, til en bolig med en lavere boligudgift. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken ansøgeren eller ægtefællen har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. *Stk. 2.* En kommune kan derudover yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter i forbindelse med flytning til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse. *Stk. 3.* Hvis flytningen sker til udlandet, er det en forudsætning for, at kommunen kan yde hjælp hertil, at ansøgeren er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land, eller at ansøgeren er sikret varige arbejdsmuligheder i landet. *Stk. 4.* Hjælpen efter stk. 1 og 2 ydes af den kommune, hvori boligen, der flyttes til, ligger, jf. § 9, stk. 12, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Hvis boligen, der flyttes til, ligger i udlandet, ydes hjælpen af opholdskommunen, jf. § 9, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 88. En person kan normalt ikke få hjælp til udgifter, som den pågældende har påtaget sig, inden vedkommende har ansøgt kommunen om hjælp.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven)

Lov nr. 453 af 10. juni 1997, jf. lovbekendtgørelse nr. 1555 af 2. november 2020

§ 9. Opholdskommunen har pligt til at yde hjælp, jf. dog stk. 7, 9 og 12 og § 9 a, stk. 4 og 7.

Stk. 2. En person har opholdskommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. dog § 9 b, stk. 2.

Stk. 3. Ægtefæller har opholdskommune, hvor den fælles bopæl er.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om opholdskommune for personer, som opholder sig eller har fast bopæl i udlandet.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, hvilken kommune der har handleforpligtelsen i sager efter lov om sygedagpenge.

Stk. 6. Opholdskommunen kan, når der er særlige grunde til det, indgå aftale med en tidligere opholdskommune om, at denne fortsat har forpligtelsen til at yde hjælp. En sådan aftale er betinget af samtykke fra den, som modtager hjælpen.

Stk. 7. Den oprindelige opholdskommune har uanset stk. 1 pligt til at yde hjælp efter lov om social service, når denne kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen i en anden kommune har fået ophold i

- 1) boformer efter §§ 107-110 og 192 i lov om social service,
- 2) boliger efter § 115, stk. 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.,
- 3) institutioner under sygehusvæsenet,
- 4) institutioner under Kriminalforsorgen eller
- 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4.

Stk. 8. Pligten efter stk. 7 består, så længe personen har ophold i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud eller et tilbud omfattet af stk. 9. Pligten til at yde hjælp i anledning af en persons ophold i en boform efter § 110 i lov om social service består dog, indtil den pågældende har erhvervet ny opholdskommune.

Stk. 9. Den oprindelige opholdskommune har uanset stk. 1 pligt til at yde hjælp efter lov om social service, når en person har fået ophold i en anden kommune i

- 1) en af KFUM's soldaterrekreationer drevet af KFUMs Soldatermission,
- 2) et veteranhjem drevet af Fonden Danske Veteranhjem eller
- 3) Veteranbo drevet af KFUMs Soldatermission.

Stk. 10. Pligten efter stk. 9 består, så længe personen har ophold i det pågældende tilbud, et andet tilbud omfattet af stk. 9 eller et botilbud omfattet af stk. 7. Pligten til at yde hjælp består dog, indtil den pågældende har erhvervet ny opholdskommune.

Stk. 11. Kommunalbestyrelsen i en kommune, der efter stk. 7 eller 9 har pligt til at yde hjælp til en

person efter lov om social service, kan efter aftale med opholdskommunen, jf. stk. 2, bemyndige denne til helt eller delvis at varetage udøvelsen af sine opgaver i forhold til den pågældende.

Stk. 12. Søger en person om hjælp til flytning til en anden kommune efter § 85, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik, er det den nye kommune, hvori boligen, der flyttes til, ligger, der har pligt til at træffe afgørelse om denne hjælp uanset stk. 1.

Stk. 13. Opstår der uenighed mellem to eller flere kommuner om, hvilken kommune der er en persons opholdskommune, må den af de uenige kommuner, som personen har eller senest har haft folkeregisteradresse i, fungere som opholdskommune, indtil det er afklaret, hvilken kommune der er rette opholdskommune. Når rette opholdskommune er blevet bestemt, og den fungerende opholdskommune ikke er personens opholdskommune, yder opholdskommunen refusion for den fungerende opholdskommunes udgifter i den periode, hvor uenigheden har bestået. Refusionen beregnes som refusion efter § 9 c, stk. 1.

Stk. 14. Stk. 13 finder tilsvarende anvendelse, hvis der opstår uenighed mellem to kommuner om, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp, jf. stk. 7 og 9 og § 9 a, stk. 7.

§ 10. Myndigheden har ansvaret for, at sager, der behandles efter denne lov, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse.

Kapitel 9

§ 52 a. Ankestyrelsen træffer afgørelse uden medvirken af beskikkede medlemmer i sager om klage over kommunalbestyrelsens afgørelser, når det er fastsat ved lov, at sagerne kan påklages til Ankestyrelsen, jf. dog § 52 c.

Stk. 2. Ankestyrelsen træffer afgørelse uden medvirken af beskikkede medlemmer i sager om klage over afgørelser, der er behandlet af Udbetaling Danmark, og hvor der ikke er tvivl om afgørelsen.

Stk. 3. Ankestyrelsen træffer afgørelse uden medvirken af beskikkede medlemmer i sager efter adoptionsloven, børneloven, forældreansvarsloven, lov om børns forsørgelse, § 23 a, stk. 2, i lov om opkrævning af underholdsbidrag, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, navneloven og § 56 a, stk. 4, i udlændingeloven, jf. dog § 52 c, stk. 1.

Stk. 4. I sager omfattet af stk. 1-3 kan Ankestyrelsen i tilfælde, hvor der er tale om en øjeblikkelig opstået trangssituation, eller hvor der i øvrigt er særligt behov herfor, træffe en foreløbig afgørelse. Ankestyrelsen skal snarest muligt træffe en endelig afgørelse i sagen.

§ 52 c. Når Ankestyrelsen skønner, at en sag, der er omfattet af § 52 a, stk. 1 eller 3, har principiel eller generel betydning, træffes afgørelse i sagen på et møde efter reglerne om udvidet votering, jf. § 55, stk. 2, nr. 1.

Stk. 2. Ankestyrelsen kan i sager, som er omfattet af § 52 a, stk. 1, beslutte, at afgørelse skal træffes på et møde eller ved skriftlig indstilling til medlemmerne, jf. § 53, stk. 1-3

Kapitel 10

§ 60. Når det fremgår af lovgivningen, kan kommunalbestyrelsens, herunder jobcenterets, afgørelser indbringes for Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Stk. 2. Det er kun den person, som afgørelsen vedrører, der kan klage over afgørelsen. Dog kan klager over afgørelser i spørgsmål om konkurrenceforvridning efter § 33, stk. 1, og §§ 49 og 65 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats tillige indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg af andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Stk. 3. Afgørelser om det generelle serviceniveau, herunder hvilke tilbud og pladser der skal være til rådighed i kommunen og takster for tilbuddene, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Forvaltningslov (Forvaltningsloven)

Nr. 571 af 19. december 1985, Jf. lovbek. nr. 433 af 22. april 2014

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. *Stk. 2.* Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen. *Stk. 3.* Stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 gælder ikke i de sager, der er nævnt i § 11, stk. 2. Begrundelsens indhold kan i øvrigt begrænses i det omfang, hvori oplysninger kan undtages fra aktindsigt, jf. §§ 15-15 b.

III. Generelt

I dette afsnit gengives de relevante afsnit fra vejledningen til aktivlovens kapitel 10 og vejledning om lov om aktiv socialpolitik.

De relevante afsnit fra vejledningerne er gengivet, da de giver en god generel beskrivelse af reglerne, og idet der ikke er noget i vejledningerne, som er i strid med Ankestyrelsens praksis.

Det bemærkes, at nogle af de principmeddelelser, der er henvist til i vejledningerne, nu er ophævede og indarbejdet i nyere principmeddelelser. De er således stadig udtryk for praksis, men er blot erstattet af nyere afgørelser.

Det bemærkes også, at aktivlovens § 85 blev ændret pr. 1. januar 2020. Det betyder, at sager om hjælp til flytteudgifter skal behandles efter aktivlovens § 85, stk. 1 og stk. 2, hvor det tidligere var Ankestyrelsens praksis, at ansøgningen skulle behandles først efter aktivlovens § 85, stk. 1, og dernæst efter aktivlovens § 81. Ankestyrelsens tidligere praksis fremgår af principmeddelelsen 27-15. Betingelserne for at få hjælp til enkeltudgifter til en flytning er uændret og Ankestyrelsens praksis om hjælp til enkeltudgifter til flytning, hvor afgørelsen er behandlet efter aktivlovens § 81,

gælder derfor stadig. Det er således den samme vurdering, der skal foretages efter § 85, stk. 2, som tidligere skulle foretages efter § 81. Vejledningens punkter omkring § 81 er dermed også relevante for § 85, stk. 2.

I forbindelse med ændringen af § 85, stk. 2 blev § 81 også ændret, så det fremgår af § 81, 4. pkt., at hjælp til flytning alene kan ydes efter aktivlovens § 85.

Det er normalt opholdskommunen, der skal behandle ansøgninger og give hjælp efter den sociale lovgivning. Sådan har det også været med hjælp til flytteudgifter efter aktivloven indtil § 85 blev ændret. Efter lovændringen er det nu den kommune, som den bolig man ønsker at flytte til, der skal behandle en ansøgning om hjælp til flytteudgifter, altså tilflytningskommunen.

Vejledning om hjælp i særlige tilfælde og hjælp til efterlevende efter kapitel 10 og 10 a i lov om aktiv socialpolitik

Vejledning nr. 10309 af 20. december 2016

Kapitel 1

Generelt om hjælp i særlige tilfælde

4. Aktivlovens kapitel 10 indeholder regler om hjælp til bl.a. rimeligt begrundede enkeltudgifter, hjælp til sygebehandling, medicin og tandpleje samt hjælp til flytning. Der er tale om hjælp, som ikke er løbende hjælp til forsørgelse i modsætning til fx kontanthjælp. Hjælpen efter kapitel 10 er skattefri efter ligningslovens § 7, nr. 9 og påvirker ikke modtagerens personfradrag.

Hjælpen efter §§ 81, 81a, 82, 83, 84 og 85 er transbestemt. Det betyder, at der kun kan ydes hjælp efter disse bestemmelser, hvis ansøgeren ikke selv har økonomisk mulighed for at betale udgiften.

Ved vurderingen af, om ansøgeren selv har mulighed for at betale udgiften, lægges der vægt på ansøgerens rådighedsbeløb og formue. Der lægges også vægt på, om ansøgeren har mulighed for at betale udgiften ved hjælp af en afdragsordning eller ved hjælp af et lån. Som udgangspunkt er det forholdene på tidspunktet for kommunens afgørelse, der er afgørende for, om betingelserne for hjælp er opfyldt.

Hjælp efter aktivlovens kapitel 10 er subsidiær i forhold til hjælp efter anden lovgivning. Aktivlovens § 83 om hjælp til samværsudgifter skal dog anvendes forud for pensionslovens regler om personligt tillæg. Se nærmere nedenfor under pkt. 44.

Rådighedsbeløb

5. Rådighedsbeløbet fastlægges med udgangspunkt i de månedlige nettoindtægter fratrukket de rimelige og nødvendige faste udgifter. Rådighedsbeløbet skal dække udgifterne til mad, tøj og andre udgifter, se fx principmeddelelse 75-14.

Rimelige og nødvendige faste udgifter kan for eksempel være udgifter til husleje, herunder el, vand og varme, telefonabonnement, internet, børnepasning og børnebidrag. Eksemplerne er ikke udtømmende. Udgiften til børnebidrag medregnes som en rimelig og nødvendig udgift i det omfang, bidraget betales, se principmeddelelse 55-15.

Som eksempler på udgifter, der som udgangspunkt ikke medregnes, kan nævnes udgifter til håndkøbsmedicin, afdrag på gæld, kabel-tv, ulykkesforsikring og privatskole, se principmeddelelserne 27-15 og 75-14.

Formue

6. Hvis ansøgeren har formue i form af kontantbeløb eller andre formuegoder, der kan dække den ansøgte udgift, kan der ikke ydes transbestemt hjælp. Hvis formuen består af andre formuegoder, er det en betingelse, at ansøgeren har mulighed for at realisere formuegodet, jf. principmeddelelserne A-24-04 og 42-15.

Afdragsordning og lån

7. Hvis ansøgeren kan betale udgiften ved at indgå en afdragsordning eller ved at optage et lån, kan der ikke ydes transbestemt hjælp. Se fx principmeddelelsen 102-09 om muligheden for optagelse af SU-lån. Det er dog en betingelse, at det er realistisk, at ansøgeren kan betale de løbende afdrag. Ved vurderingen heraf indgår afdragernes størrelse, afdragsordningens tidsmæssige udstrækning og ansøgerens økonomi, jf. principmeddelelse 75-14.

Det kan ikke uden videre lægges til grund, at borgeren kan opnå en afdragsordning. Det er en del af sagens oplysning, og kommunen skal derfor indhente oplysninger fra borgeren, om borgeren har forsøgt at få en afdragsordning, jf. principmeddelelse 18-14.

Kapitel 2

Hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter

8. Hjælp til betaling af rimeligt begrundede enkeltudgifter efter § 81 forudsætter,

- 1) at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold (social begivenhed),
- 2) at ansøgerens egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden (forebyggende sigte), og
- 3) at hjælpen normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses (uforudsigelighed).

Personkreds

9. Kravet om en social begivenhed svarer til kravet for at modtage kontanthjælp m.v. efter lovens § 11. Af principmeddelelse 81-13 følger, at en person, der opfylder betingelserne for at modtage kontanthjælp, også opfylder betingelsen om en social begivenhed i aktivlovens § 81.

§ 81 er dog ikke forbeholdt personer, som modtager hjælp efter § 11. Kommunen kan give hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, selv om ansøgeren ikke i øvrigt får hjælp efter aktivloven.

Visse sociale begivenheder har en begrænset varighed. Af principmeddelelse 160-09 ses, at en ægtefælles død kan være en social begivenhed, og at denne sociale begivenhed varer, indtil den økonomiske situation er genoprettet. En social begivenhed i form af samlivsophør, separation og skilsmisse vil også have en begrænset varighed.

Forebyggende sigte

10. Kravet om et forebyggende sigte betyder, at netop det at afholde denne udgift i afgørende grad vil bringe ansøgerens og familiens økonomiske situation ud af balance. Kommunen må i den forbindelse vurdere, om personer med en lavere indkomst normalt vil kunne afholde en sådan udgift.

Da hjælpen skal have et forebyggende sigte, er det en forudsætning, at ansøgeren ikke vil have brug for hjælp måned efter måned. I principmeddelelsen 169-12 blev der givet afslag på hjælp til husleje, idet ansøgeren ikke fremover ville være i stand til at klare sig selv. Han havde hidtil fået hjælp til huslejen fra sin mor, som ikke længere kunne hjælpe ham. Der var ikke oplysninger om, at han havde nogen indtægter, herunder indtægt i form af løbende hjælp til forsørgelse. Huslejen var på ca. 4.700 kr. pr. måned.

Det bemærkes i den forbindelse, at der undtagelsesvis kan ydes hjælp til løbende udgifter, hvis der kun er behov for hjælpen i en kort afgrænset periode.

Uforudsigelighed

11. Kravet om uforudsigelighed betyder, at ansøgeren ikke har kunnet tage hensyn til den opståede udgift i sine løbende dispositioner. Udgifter, som man får som følge af fx skilsmisse, betragtes i almindelighed som uforudsigelige udgifter.

Udgifter til fx boligindskud, almindelig udskiftning af køleskabe og andre anskaffelser til husholdningen samt udgifter i anledning af fødsel, dåb og konfirmation må derimod normalt anses for at være udgifter, som det må forventes, at man sparer op til.

Der skal foretages en konkret og individuel vurdering af, om den ansøgte enkeltudgift er forudsigelig. Vurderingen skal ske på baggrund af det konkrete informationsniveau, ansøgeren havde adgang til samt ansøgerens konkrete forudsætninger for at forudse udgiften, jf. principafgørelse 17-14.

Det behøver ikke nødvendigvis være udgiftsbehovet, som ikke har kunnet forudses. Der kan også være tale om likviditetsmæssige problemer, som bevirker, at der er behov for hjælp til enkeltudgifter, som under normale forhold kan afholdes inden for den løbende indtægt.

Det er også muligt at yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, som er forudsigelige, hvis ansøgeren ikke har haft økonomisk mulighed for at spare op til udgiften.

Eksempler på enkeltudgifter

12. Hvad der forstås ved rimeligt begrundede enkeltudgifter, vil afhænge af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Udgifter, der opstår som følge af brand, oversvømmelser, tyveri m.v., og som ikke dækkes på anden måde, vil ud fra en konkret vurdering i det enkelte tilfælde kunne anses for rimeligt begrundede enkeltudgifter, hvis der er tale om nødvendige udgifter.

Ankestyrelsen har i principmeddelelse 21-16 truffet afgørelse om, at udgifter til en nærtstående begrævelse kan være rimeligt begrundede enkeltudgifter.

En udgift til nyanskaffelser er ikke nødvendigvis rimeligt begrundet, idet det afgørende må være anvendeligheden af effekterne. Brugte effekter anskaffet i et genbrugscenter kan have en anvendelighed, der dækker ansøgerens behov, jf. principmeddelelse A-27-06.

Der kan som udgangspunkt ikke ydes hjælp til udgifter, hvis behovet for hjælp er opstået som følge af en pålagt sanktion. I helt særlige situationer kan der dog ydes hjælp selvom ansøgeren er pålagt en sanktion. Se principmeddelelserne A-9-02, A-19-02 og 13-09.

Der kan i nogle tilfælde ydes hjælp efter § 81 til gebyrer og egenbetaling fastsat i anden lovgivning.

Hvis specialbestemmelser i anden lovgivning udtømmende regulerer mulighederne for at få hjælp, udelukker dette normalt, at aktivlovens § 81 kan bringes i anvendelse. Hvis specialbestemmelsen ikke gør udtømmende op med mulighederne for at få hjælp, kan aktivlovens § 81 normalt bringes i anvendelse i det omfang, der ikke er ydet støtte efter specialbestemmelsen, og ansøgeren opfylder de øvrige betingelser i aktivlovens § 81.

Ankestyrelsen har i principmeddelelsen 67-14 truffet afgørelse om, at der kan ydes hjælp til separations- og skilsmissegebyr.

Ankestyrelsen har i principmeddelelse 56-15 truffet afgørelse om, at der efter § 81 kan ydes hjælp til transportudgifter til behandling, hvis der er tale om en behandling, der ikke er ydet støtte til efter § 82, og hvis udgiften ikke dækkes efter reglerne om befordringsgodtgørelse i sundhedslovgivningen.

Undtagelse

13. Kommunen kan efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen er af helt afgørende betydning for ansøgerens eller familiens livsførelse.

Det kan fx være hjælp til betaling af huslejerestance, hvis en familie med børn ellers vil blive sat på gaden på grund af huslejerestancen. Ankestyrelsen har i principmeddelelsen 13-09 truffet afgørelse om at yde hjælp til en forudsigtelig udgift (huslejerestance), idet afholdelsen af udgiften var af helt afgørende betydning for ansøgerens og familiens livsførelse. Der blev lagt vægt på, at ansøger ikke tidligere var blevet sanktioneret for udeblivelser fra samtaler, at hun ikke tidligere havde modtaget hjælp til huslejerestance, og at hun var enlig forsørger til 4 børn, herunder et barn, som var autist. Hvis en ansøger, som modtager hjælp efter aktivloven, til stadighed har problemer med at betale huslejen til tiden, kan kommunen overveje at administrere hjælpen efter lovens § 90.

Kommunen kan ligeledes undtagelsesvis yde hjælp til en enlig eller en familie ved at betale truende gældsposter.

Det er ikke muligt at yde hjælp efter § 81 til betaling af gæld til det offentlige, fx skatterestancer og bøder. Evt. hjælp til afvikling af sådan gæld må løses efter de regler, der gælder for det pågældende område.

Tilbagebetaling af boligindskud

14. Hvis kommunen yder hjælp efter § 81 til betaling af boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed, skal modtageren tilbagebetale hjælpen efter lovens § 92, stk. 1, 2. pkt. Spørgsmålet om tilbagebetaling er nærmere omtalt i afsnit 12.1.2 i Vejledning om lov om aktiv socialpolitik af 5. marts 1998.

Kapitel 7

Hjælp til flytning

48. Kommunen kan efter § 85, stk. 1 yde hjælp til en flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold. Det er en betingelse for at yde hjælp, at hverken ansøgeren eller ægtefællen har indtægter eller formue, som kan dække behovet.

§ 85 er en specialbestemmelse, som vedrører muligheden for at få hjælp til en flytning, der er begrundet i bolig- eller erhvervsmæssige forhold. Muligheden for at yde hjælp til flytning, der alene er begrundet i bolig- eller erhvervsmæssige forhold, kan således kun ydes efter § 85. I de tilfælde, hvor flytningen skyldes andre forhold end bolig- og erhvervsmæssige forhold, kan der ydes hjælp efter aktivlovens § 81, jf. principmeddelelse 27-15.

Hvilke udgifter

49. Kommunen kan fx yde hjælp til udgifter til depositum/indskud (jf. principmeddelelse 27-15), transport af indbo og rejseudgifter for ansøgeren og familien.

Hvis kommunen yder hjælp efter § 85 til betaling af boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed, skal modtageren tilbagebetale hjælpen efter lovens § 92, stk. 1, 2. pkt. Spørgsmålet om tilbagebetaling er nærmere omtalt i afsnit 12.1.2 i Vejledning om lov om aktiv socialpolitik af 5. marts 1998.

Boligmæssig forbedring

50. Det er ikke enhver forbedring af boligforholdene, som er en boligmæssig forbedring i lovens forstand. Det må tillige kræves, at dispositionen er rimelig set i forhold til ansøgerens samlede situation, herunder den pågældendes mulighed for selv at afholde den fremtidige husleje. For at dispositionen er rimelig, må det kræves, at den ansøgte bolig er passende i forhold til ansøgers behov. Det er en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om der er tale om en passende bolig.

Ankestyrelsen har i principmeddelelsen 27-15 truffet afgørelse om, at der ikke kan gives afslag på hjælp til flytning alene med den begrundelse, at ansøgeren har haft mulighed for at spare op til udgiften. Der kan heller ikke gives afslag alene med den begrundelse, at ansøger selv er skyld i at være uden bolig. Ansøgerens forhold forud for ansøgningen kan dog få betydning for, hvilken bolig der må anses for passende.

Der er ikke nødvendigvis ret til hjælp til indflytning i den ansøgte bolig, hvis ansøgers boligproblem kan løses på andre måder. Der kan være tale om en bolig med lavere indflytningsomkostninger eller en bolig med mulighed for beboerindskudslån. Ansøger kan eventuelt henvises til en midlertidig løsning af sit boligproblem.

Ved vurderingen af en ansøgers mulighed for at afholde boligudgiften i den nye bolig skal kommunen tage udgangspunkt i nettoboligudgiften efter beregning af boligsikring efter lov om individuel boligstøtte.

Flytning til en billigere bolig kan ikke i sig selv betegnes som en boligmæssig forbedring, med mindre der flyttes fra en forholdsvis dyr bolig til en bolig med en husleje, der bedre passer til lejerens eller familiens økonomi, og risikoen for udsættelse dermed reduceres.

Der kan ikke ydes hjælp til flytning til en bolig, som er ulovlig efter anden lovgivning, da det ikke kan betegnes som en boligmæssig forbedring.

Erhvervmæssig forbedring

51. En forbedring af erhvervsforholdene forudsætter, at ansøgeren er sikret arbejde, og at arbejdet er mere end blot midlertidigt.

Flytning som led i start på en uddannelse vil normalt ikke være en sådan forbedring af de erhvervmæssige forhold, at betingelserne for at yde hjælp til flytning er opfyldt. For at betingelsen om erhvervmæssig forbedring er opfyldt, skal der være udsigt til en umiddelbar eller snarlig beskæftigelse, der i hvert fald for en periode kan sætte ansøgeren i stand til at forsørge sig selv.

Vejledning om lov om aktiv socialpolitik

Socialministeriets vejledning nr. 39 af 5. marts 1998

Kapitel 11

Udbetaling af hjælp

Forudgående ansøgning

Efter § 88 kan en person normalt ikke få hjælp til udgifter, som den pågældende har påtaget sig, inden vedkommende har ansøgt kommunen om hjælp.

Det svarer til gældende praksis, dog med den ændring, at kommunen fremover som hovedregel vil kunne give afslag på hjælp alene med den begrundelse, at ansøgeren har påtaget sig udgiften forud for ansøgningen.

Kravet om forudgående ansøgning gælder for både løbende hjælp og hjælp til enkeltudgifter.

Der er ikke i loven krav om, hvilken form ansøgningen skal have. En ansøgning kan derfor være skriftlig eller mundtlig.

IV. Betingelser for ret til hjælp

Hvad forstås ved begrebet flytteudgifter?

Bestemmelsen i aktivlovens § 85 vedrører hjælp til flytning. Som det fremgår af vejledningens punkt 49, kan kommunen f.eks. yde hjælp til udgifter til transport af indbo og rejseudgifter for ansøgeren og familien.

I forbindelse med behandlingen af principmeddelelsen A-4-05 indhentede Ankestyrelsen en udtalelse fra Socialministeriet, om der var hjemmel til at betale boligindskud efter § 85.

Ministeriet udtalte, at i Socialministeriets vejledning af 5. marts 1998 om lov om aktiv socialpolitik, punkt 415, var der givet nogle eksempler på hvilke udgifter, der kunne ydes hjælp til efter aktivlovens § 85. Det fremgik, at "*Kommunen kunne f.eks. yde hjælp til udgifter til transport af indbo og rejseudgifter for ansøgeren og familien*".

Der var ikke hermed tale om en udtømmende opregning af hvilke udgifter, der kunne ydes hjælp til. Det forhold, at boligindskud ikke var nævnt som et af eksemplerne i vejledningens punkt 415, kunne ikke tages som udtryk for, at ministeriet havde ment, at boligindskud ikke skulle være omfattet af aktivlovens § 85 om hjælp til flytteudgifter.

Principmeddelelsen A-4-05 er erstattet af principmeddelelsen 27-15, men retstilstanden er uændret. Det betyder, at udgifter til depositum/beboerindskud kan dækkes efter § 85 som en flytteudgift. I praksis er depositum formentlig den hyppigst ansøgte flytteudgift efter § 85.

Hvorfor både § 85, stk. 1 og stk. 2?

Årsagen til, at vi henviser til såvel § 85, stk. 1 som § 85, stk. 2 i aktivloven findes i vores principmeddelelse 27-15. Det fremgår heraf, at en ansøgning om hjælp til flytning først skal behandles efter aktivlovens § 85, der er en specialbestemmelse vedrørende hjælp til flytning, når flytningen er begrundet i bolig- eller erhvervsmæssige forhold. I de tilfælde, hvor flytningen skyldes andre forhold end bolig- eller erhvervsmæssige forhold, kan der ydes hjælp efter aktivlovens § 81 (nu § 85, stk. 2).

Principmeddelelsen handler om aktivlovens § 85 og § 81, men da praksis efter ændringen af aktivlovens § 85 er uændret finder den fortsat anvendelse, så ansøgninger nu først skal behandles efter aktivlovens § 85, stk. 1 og dernæst aktivlovens § 85, stk. 2.

Bestemmelsen i aktivlovens § 85, stk. 1 vedrører udelukkende hjælp til flytning, mens aktivlovens § 85, stk. 2 er en generel bestemmelse, der giver mulighed for at yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Hvis betingelserne i aktivlovens § 85, stk. 1 ikke er opfyldt, skal der tages stilling til, om der kan ydes hjælp efter aktivlovens § 85, stk. 2 af andre grunde end dem, der er nævnt i aktivlovens § 85, stk. 1. Der kan således ikke gives afslag på hjælp til flytning alene med den begrundelse, at betingelserne i aktivlovens § 85, stk. 1 ikke er opfyldt.

I langt de fleste tilfælde vil et afslag på hjælp efter § 85, stk. 1 dog medføre, at der tillige skal meddeles afslag på hjælp efter § 85, stk. 2. Hvis en flytning ikke findes at medføre en bolig- eller erhvervsmæssig forbedring, er det vanskeligt at forestille sig, at flytteudgiften af andre grunde vil kunne anses for at være en rimeligt begrundet enkeltudgift. Dette kan dog ikke udelukkes. Det kan derimod helt udelukkes, at de økonomiske betingelser for hjælp efter aktivlovens § 85, stk. 2 vil være opfyldte, hvis de ikke er opfyldte efter § 85, stk. 1.

Hvad er betingelserne for hjælp efter § 85, stk. 1?

Aktivlovens § 85, stk. 1 indeholder to betingelser, som begge skal være opfyldt, for at der kan ydes hjælp til flytning:

1. Flytningen skal forbedre ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold
2. Hverken ansøgeren eller ægtefællen skal have økonomisk mulighed for at afholde udgifterne

Hvis flytningen sker til udlandet, jf. aktivlovens § 85, stk. 3, er det ud over betingelserne i stk. 1, endvidere en forudsætning for hjælp:

1. At ansøgeren er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land,

2. Eller at ansøgeren er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

Forbedring af boligforhold

Vurderingen af, hvorvidt der er tale om en boligmæssig forbedring af ansøgerens forhold knytter sig naturligt til forholdene omkring ansøgerens bolig (eller mangel på samme).

I vores principmeddelelse 27-15 fremgår det, at formålet med bestemmelsen blandt andet er at yde den nødvendige hjælp til, at ansøgeren kan få en efter sine forhold rimelig bolig. Der kan eksempelvis være tale om forhold vedrørende boligens stand, størrelse, indretning, beliggenhed og boligudgifter mv.

Aktivlovens § 85, stk. 1, indeholder som et eksempel på en boligmæssig forbedring den situation, at der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske situation til en bolig med en lavere boligudgift.

Heraf følger det modsætningsvist, at hvis borgerens aktuelle boligudgift svarer til borgerens økonomiske formåen, er det ikke i sig selv udtryk for en boligmæssig forbedring at flytte til en billigere bolig.

”Passende bolig”

Det vil ikke være udtryk for en boligmæssig forbedring at yde hjælp til en person, der allerede har en, *efter sine forhold, passende bolig*. Vurderingen af om der er tale om en boligmæssig forbedring, må derfor tage udgangspunkt i ansøgerens boligforhold på ansøgningstidspunktet.

Ved vurderingen af om ansøger har en efter sine forhold ”passende bolig” indgår de faktiske forhold vedrørende boligen sammenholdt med ansøgerens konkrete situation, herunder ansøgerens alder, husstandens sammensætning, de økonomiske forhold og øvrige livsvilkår. Det er således ikke en betingelse for hjælp efter aktivlovens § 85, at ansøgeren er boligløs.

Som eksempel herpå har Ankestyrelsen ved principmeddelelse SM-O-16-95 behandlet to sager om flyttehjælp til ansøgere, der flyttede fra et værelse til en lejlighed beliggende i en anden kommune. Ankestyrelsen fandt, at flytningen i begge sager havde medført en forbedring af ansøgerens boligmæssige forhold under hensyn til, at de ved flytningen havde opnået selvstændig bolig, og den månedlige boligudgift måtte anses for rimelig. I begge sager blev der endvidere lagt vægt på ansøgernes alder, henholdsvis 33 og 36 år. I den ene sag var der yderligere det særlige forhold, at ansøgers mulighed for samvær med sine to børn ville bedres ved flytningen.

Det fremgår af principmeddelelsen 27-15, at en ansøger efter omstændighederne kan henvises til andre løsninger på boligproblemet, som efter en konkret vurdering kan anses for passende. Der kan være tale om boliger med lavere indflytningsomkostninger eller boliger, som kan udgøre en midlertidig løsning på problemet.

Ved vurderingen af, om ansøger kan henvises til en midlertidig løsning af boligproblemet, kan der fx lægges vægt på størrelsen og sammensætningen af ansøgerens husstand, og om der er mulighed for fremadrettet at spare op til flytteudgifterne. Det kan efter omstændighederne endvidere indgå i vurderingen, om ansøgeren forud for ansøgningen har haft anledning til og mulighed for at spare op til flytteudgifterne, eller om ansøger selv er skyld i at være uden bolig.

Flytningen skal være en rimelig disposition

Vurderingen af, om en flytning er en rimelig disposition, knytter sig alene til ansøgerens forhold i relation til den ansøgte bolig. Det skyldes, at dispositionen aldrig vil være rimelig, hvis det vurderes, at ansøgeren allerede har en passende bolig. Vurderingen af, om det er tale om en rimelig disposition, vil derfor skulle ske i tilfælde, hvor ansøgeren er boligløs eller hvor ansøgerens hidtidige bolig ikke er passende, jf. afsnittet ovenfor.

Hvis den bolig, der søges om hjælp til, ikke er ”passende”, er der tale om en situation, hvor dispositionen samlet set ikke er rimelig, hvorfor der ikke kan ydes hjælp til flytning til den pågældende bolig. Dette gælder uanset, om ansøger forud for flytningen var boligløs eller ej.

Selvom borgeren godt kan betale huslejen, vil boligen alligevel ikke være ”passende”, hvis kommunen konkret kan anvise en billigere bolig, som dækker borgerens behov. Det samme gælder, hvis kommunen kan anvise en almennyttig bolig, der dækker borgerens behov, hvortil der kan ydes indskudslån.

Økonomisk trang

Den anden betingelse i § 85, stk. 1, er, at ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.

Hvis ansøgeren har en ægtefælle er det også en betingelse, at denne eller ægtefællerne samlet set ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.

Ved vurderingen af en ansøgers økonomiske forhold følger vi den samme praksis, som vi benytter i forhold til de øvrige bestemmelser i aktivloven, hvor hjælp forudsætter økonomisk trang.

Det vil sige, at vi først og fremmest ser på ansøgerens (og ægtefællens) månedlige rådighedsbeløb efter afholdelse af rimelige faste udgifter. Hvis ikke dette beløb er tilstrækkeligt til at betale udgiften til depositum, ser vi på, om der er mulighed for en afdragsordning eller låneoptagelse på vilkår, som borgeren har mulighed for at opfylde, eller om flytningen kan afvente, at borgeren har sparet op til udgiften til depositum. Det sidste forudsætter naturligvis, at borgerens rådighedsbeløb har en sådan størrelse, at vi vurderer der er ”luft” til en vis opsparing.

Hvis en ansøger har likvid eller tilgængelig omsættelig formue indgår det i vurderingen af, om ansøgeren selv har midler til, enten helt eller delvist, at afholde den ansøgte udgift.

Hvad er betingelserne for hjælp efter aktivlovens § 85, stk. 2?

Som det fremgår af lovens ordlyd og af vejledningen, er der knyttet følgende betingelser for hjælp til aktivlovens § 81 og § 85, stk. 2:

1. Ansøgeren skal have været udsat for ændringer i sine forhold, en såkaldt ”social begivenhed”
2. Der skal være tale om enkeltudgifter
3. Udgifterne skal være rimeligt begrundede

4. Pågældendes egen afholdelse af udgifterne vil i afgørende grad vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden (økonomisk vurdering)
5. Der kan kun ydes hjælp, hvis behovet for hjælp til udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses, med mindre udgiften anses for at være af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.

Samtlige betingelser skal være opfyldt for, at der kan ydes hjælp efter aktivlovens § 85, stk. 2.

Rimeligt begrundet enkeltudgift

Som nævnt ovenfor vil der kun undtagelsesvis være grundlag for at bevilge hjælp til flytteudgifter som en rimeligt begrundet enkeltudgift efter § 85, stk. 2, da ønsket om hjælp til flytning i langt de fleste tilfælde vil skyldes bolig- eller erhvervsmæssige forhold.

Øvrige betingelser

Udover, at der skal være tale om en rimeligt begrundet enkeltudgift, er der flere andre betingelser, der skal være opfyldt, for at der kan ydes efter hjælp efter § 85, stk. 2.

For det første skal borgeren have været udsat for ændringer i sine forhold, en såkaldt "social begivenhed". Typiske eksempler på "sociale begivenheder" er arbejdsløshed, sygdom og samlivsophævelse.

For det andet kan der normalt ikke ydes hjælp til udgifter, der har kunnet forudses. Selv om udgiften har været forudsigelig, og der har været mulighed for at spare op hertil, men dette ikke er sket, kan der dog ydes hjælp, hvis afholdelse af udgiften er af helt afgørende betydning for personens livsførelse. Ved vurderingen heraf ses der navnlig på, om borgeren er enlig, om der er tale om en familie med børn samt konsekvenserne af ikke at yde hjælpen.

Betingelsen om økonomisk trang er i § 85, stk. 2 formuleret sådan, at "den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden." I realiteten foretages trangsvurderingen på samme måde som efter § 85, stk. 1.

Udgifter påtaget før ansøgning

Det følger af § 88 i aktivloven, at der normalt ikke kan ydes hjælp til udgifter, som ansøgeren har påtaget sig, før der blev ansøgt om hjælp.

Fristkravet i aktivlovens § 88 er dog ikke absolut. Med begrebet "normalt" er der hjemlet skønsmæssig mulighed for, i særlige tilfælde at fravige bestemmelsens hovedregel. Det gælder navnlig i tilfælde, hvor kommunen ikke har opfyldt sin vejledningsforpligtigelse, udgiftens afholdelse var akut og ansøgeren inden for en rimelig frist indgiver ansøgning eller i andre særlige tilfælde.

Hvis der ikke er oplysninger, som kan begrunde en fravigelse af hovedreglen i aktivlovens § 88 betyder det, at der ikke skal ske en materiel prøvelse af, om betingelserne for hjælp i henholdsvis aktivlovens §§ 85, stk. 1 og stk. 2 er opfyldt, såfremt ansøger har påtaget sig udgiften, forinden der

er søgt om hjælp dertil.

Hvis lejekontrakten er underskrevet (og afleveret til udlejer), før der ansøges om hjælp til depositum, er udgiften påtaget før ansøgningen. Det forhold, at borgeren rent faktisk er flyttet ind i boligen (formentlig) med udlejers accept, uden at have underskrevet lejekontrakten, anses dog ikke for at være udtryk for, at borgeren har påtaget sig udgiften til depositum. Vi lægger således til grund, at borgeren i denne situation vil kunne fraflytte boligen igen uden at være forpligtet til at betale depositum.

Kommunens vejledningsforpligtelse

Kommunen skal i nødvendigt omfang yde vejledning til borgere, der henvender sig inden for kommunens sagsområde. Det betyder, at hvis kommunen i forbindelse med behandling af en ansøgning om hjælp til flytteudgifter, får oplysninger fra ansøger om, at ansøger har mulighed for at optage et lån fra familie eller andre, har kommunen pligt til at vejlede om konsekvenserne herved. Kommunen skal således vejlede borger om, at såfremt borger på eget initiativ optager et lån, vil borger som udgangspunkt ikke være berettiget til hjælp efter aktivlovens § 85. Dette fremgår af vores principmeddelelse 6-19.

V. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser

Der er ikke tale om en udtømmende opstilling af principmeddelelser men alene dem, som har været relevante i forhold til behandling af mødesagerne. Nogle af principmeddelelserne er truffet på området for hjælp til løbende forsørgelse. Principperne i afgørelserne finder dog også anvendelse i sager om hjælp i særlige tilfælde, herunder hjælp til depositum.

A-24-04

Reglen om at der kan ses bort fra formuer, herunder i form af aktier, finder efter sin placering kun anvendelse på løbende forsørgelsesydelse efter aktivloven. Reglen kan derfor ikke anvendes i forhold til bevilling af hjælp i særlige tilfælde. Formue skal derfor indgå ved vurderingen af, om der kan bevilliges hjælp efter aktivlovens kapitel 10.

A-8-06

Der kan normalt ikke ydes hjælp til udgifter, som er påtaget før ansøgningen. Indholdet af aktivlovens § 88 om, at der skal søges hjælp, før man påtager sig en udgift, er et fasttømret forvaltningsretligt grundprincip, som kun helt undtagelsesvist formodes at skulle kunne fraviges. Et ønske om en bolig i Danmark var ikke af så akut og nødvendig karakter, at der kunne dispenseres fra udgangspunktet.

A-13-08

Udgift vedrørende en fraflyttet lejlighed kunne ikke anses for en nødvendig eller rimelig begrundet enkeltudgift, idet udgiften måtte anses for at være forudsigelig. Der var heller ikke dokumentation for, at afholdelsen af udgiften var af afgørende betydning for familiens livsførelse, idet der ikke var aktuelle oplysninger om en konkret risiko om udsættelse af nuværende lejlighed

A-31-08

Su-lån indgår ved vurderingen af, om ansøger selv kan afholde den ansøgte udgift. Der må ikke gives afslag på hjælp alene med henvisning til muligheden for at optage SU-lån. Der bør laves en samlet vurdering af, om ansøger ved optagelse af SU-lån selv vil kunne afholde udgiften eller en del af udgiften af sit rådighedsbeløb, for eksempel ved indgåelse af en afdragsordning.

73-12

En førtidspensionist opfylder ikke automatisk betingelserne i aktivlovens § 81 om socialbegivenhed. Det vil sige, at en førtidspensionist skal have været udsat for ændringer i sine forhold på ansøgningstidspunktet for at opfylde betingelserne om en social begivenhed. Hvis førtidspensionisten har været ude for ændringer i sine forhold, tager kommunen konkret stilling til, om der er grundlag for at yde hjælp til den ansøgte udgift.

81-13

Det er en betingelse for at yde hjælp efter aktivlovens § 81, at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold (en social begivenhed). Principmeddelelsen fastslår også, at kravet om en social begivenhed svarer til kravet for at modtage kontanthjælp efter aktivlovens § 11, stk. 2, nr. 1. En person, der modtager kontanthjælp, og som således har været ude for en social begivenhed, opfylder kravet om en social begivenhed i forbindelse med ansøgning om hjælp til enkeltudgifter efter aktivlovens § 81.

27-15

Der kan ikke gives afslag på hjælp til flytning alene med den begrundelse, at ansøgeren har haft mulighed for at spare op til udgiften. Der kan heller ikke gives afslag alene med den begrundelse, at ansøger selv er skyld i at være uden bolig. Ansøgerens forhold forud for ansøgningen kan dog få betydning for, hvilken bolig der må anses for passende. Det følger også af principmeddelelsen, at en ansøgning om hjælp til flytning først skal behandles efter aktivlovens § 85, der er en specialbestemmelse vedrørende hjælp til flytning, når flytningen er begrundet i bolig- eller erhvervsmæssige forhold. I de tilfælde, hvor flytningen skyldes andre forhold end bolig- eller erhvervsmæssige forhold, kan der ydes hjælp efter aktivlovens § 81

42-15

Der kan ikke ydes hjælp til sygebehandling, hvis ansøger selv kan betale for behandlingen for eksempel ved tilbagekøb af pensioner. Det gælder uanset om ansøger er tæt på pensionsalderen, og uanset om pensionen er væsentligt større end behandlingsudgiften. Det kan ikke uden videre lægges til grund, at en pensionsordning kan tilbagekøbes. Muligheden for tilbagekøb er en del af sagens oplysning.

108-15

Efter retssikkerhedsloven er det opholdskommunen, der har pligt til at yde hjælp.

Det er borgerens aktuelle opholdskommune, der har den stedlige kompetence til at behandle en sag, efter at den er blevet hjemvist. Dette gælder også selvom hjemvisningen er sket til den tidligere opholdskommune, som traf den afgørelse, som efterfølgende er blevet hjemvist.

6-19

Hvis borger på eget initiativ optager lån for at afholde en ansøgt udgift, kan der normalt gives afslag på hjælp alene med den begrundelse, at ansøger selv kan afholde udgiften. Dette gælder også, hvis borger låner pengene af familie eller venner.

VI. De konkrete mødesager

Generelt

Sagerne til mødet er udvalgt således, at de omhandler hjælp til flytteudgifter efter lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) § 85, stk. 1 og 2.

De fleste af sagerne omhandler hjælp til betaling af depositum.

Sagerne fordeler sig med et stort antal sager, som er stadfæstet med den begrundelse, at ansøger selv kan afholde udgiften. I en stor del af disse sager er der lagt vægt på ansøgers månedlige rådighedsbeløb, idet behovet for flytning ikke er akut og ansøgeren kan spare op til udgiften til depositum.

I en række af sagerne har vi stadfæstet kommunens afslag med en anden begrundelse, end den kommunen har givet, fordi de faktiske forhold efter ansøgningen er ændret.

I nogle af de sager har ansøger, efter sagen er sendt ind til Ankestyrelsen, selv afholdt den ansøgte udgift gennem et lån optaget på ansøgers eget initiativ. Vi har i sagerne henvist til vores principmeddelelse 6-19, hvorefter der normalt kan gives afslag på hjælp alene med den begrundelse, at ansøger selv er i stand til at afholde udgiften, hvis ansøger på eget initiativ har optaget et lån. Dette gælder også, hvis ansøger har lånt pengene eksempelvis fra familie eller andre nærtstående.

I andre sager har vi set, at borgeren efterfølgende er flyttet til en anden bolig end den, der er søgt om hjælp til. Behovet for hjælp til de ansøgte flytteudgifter er dermed ikke længere aktuelt. Afgørelserne har vi i de sager også stadfæstet med en anden begrundelse og henvist ansøgeren til at kontakte kommunen, hvis der er behov for hjælp til flytteudgifter i den bolig, som ansøgeren faktisk er flyttet til.

Endeligt har vi hjemvist nogle af sagerne til ny behandling og afgørelse i kommunen. I de sager mangler der blandt andet oplysninger om ansøgerens økonomiske forhold eller den ansøgte udgifts størrelse.

Konkrete sager

21-7054 og 21-18172, stadfæstelse. Borger har ikke udtømt sine muligheder for hjælp efter anden lovgivning. Kommunen henviser i afgørelsen til anden bolig med mulighed for beboerindskudslån. Den af kommunen anviste bolig findes at være en passende bolig ud fra ansøgers behov.

21-2828 og 21-2829, stadfæstelse. Borger har lånt pengene til at betale for de ansøgte udgifter til depositum og første måneds husleje. Borger har således selv haft mulighed for at afholde de ansøgte udgifter.

20-56443 og 21-17454, hjemvisning. Borger søger om hjælp til en halv måneds husleje i forbindelse med en flytning. Kommunen kunne ikke give afslag med den begrundelse, at der er tale om en forudsigelig udgift. Det vurderes at flytningen er en boligmæssig forbedring ud fra familiens sammensætning og den tidligere boligs størrelse.

21-2903 og 21-2904, stadfæstelse. Borger har ikke ret til hjælp til depositum, da borger på ansøgningstidspunktet vurderes at have en passende bolig. Borger er enlig uden forsørgelsespligter for børn under 18 år og lejer et værelse med adgang til køkken og bad. Lejekontrakten er ikke tidsbegrænset og lejen er passende ud fra borgers økonomi. 20

21-18664, Stadfæstelse. Borger søger om hjælp til depositum og flytning af sit indbo til bolig A, men flytter ind i bolig B. Borger har hermed selv fundet en løsning på sit boligproblem, og har ikke længere behov for hjælp til flytning til bolig A.

21-1202 og 21-1203, Hjemvisning. På ansøgningstidspunktet bor ansøger i en bolig uden eget værelse til ansøgers barn på 14 år. Barnet kommer på overnattende samvær. Det betragtes som en boligmæssig forbedring at flytte til en bolig, hvor barnet kan have sit efter værelse. Kommunen skal derfor tage stilling til, om de økonomiske betingelser er opfyldt.